

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 24.2.2021 / Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain 4 §:n muuttamisesta

## Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalausunto

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvalakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain 4 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi väliaikaisia muutoksia, joiden tavoitteena on yksinkertaistaa eräissä tilanteissa työttömyysturvan säännöksiä ja näin keventää etuushakemuksen käsittelyn edellyttämää työmäärää. Ehdotettavat muutokset koskevat eräitä työttömyysetuuden sovittelutilanteita ja työttömyysetuuden maksamista ilman päätöstä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan väliaikaisesti jatkettavaksi työttömyysetuuden sovittelun korotettua suojaosaa. Samoin ehdotetaan jatkettavan väliaikaista poikkeusta liikkuvuusavustuksen kokoaikatyön työmatkaa koskevaan avustuksen edellytykseen.

Kelassa suurin sujuvoittava vaikutus on ollut poikkeuksella, joka mahdollistaa yritystoiminnan tulojen huomioimisen etuuden sovittelussa yrittäjän oman ilmoituksen perusteella. Esityksen mukaan tämä poikkeus olisi voimassa 30.6.2021 saakka eli yhtä pitkään kuin yrittäjän työmarkkinatukioikeutta on esitetty jatkettavaksi (HE 11/2021 vp). Kela pitää hyvänä sitä, että kaikki yrittäjien työmarkkinatuen toimeenpanoon liittyvät poikkeussäännökset päättyvät samaan aikaan.

Poikkeussäännösten jatkaminen edellyttää Kelassa järjestelmämuutoksia. Muutokset ehditään toteuttaa ja testata siten, että poikkeussäännöksiä voidaan soveltaa saumattomasti 1.4.2021 lukien.

Lopuksi Kela toteaa, että kun esimerkiksi työttömyysturvan sovittelusäännöksiä jatkossa kehitetään, niitä tulee tarkastella kokonaisuutena sen sijaan, että muokattaisiin yksittäisiä elementtejä. Lisäksi olisi hyvä pyrkiä mahdollisuuksien mukaan selvittämään nyt tehtyjen väliaikaisten poikkeusten kuten suojaosan korotuksen ja liikkuvuusavustuksen ehtojen muuttamisen vaikutukset.

Pasi Pajula  
toimeentuloturvaetuusien osaamiskeskuksen päällikkö